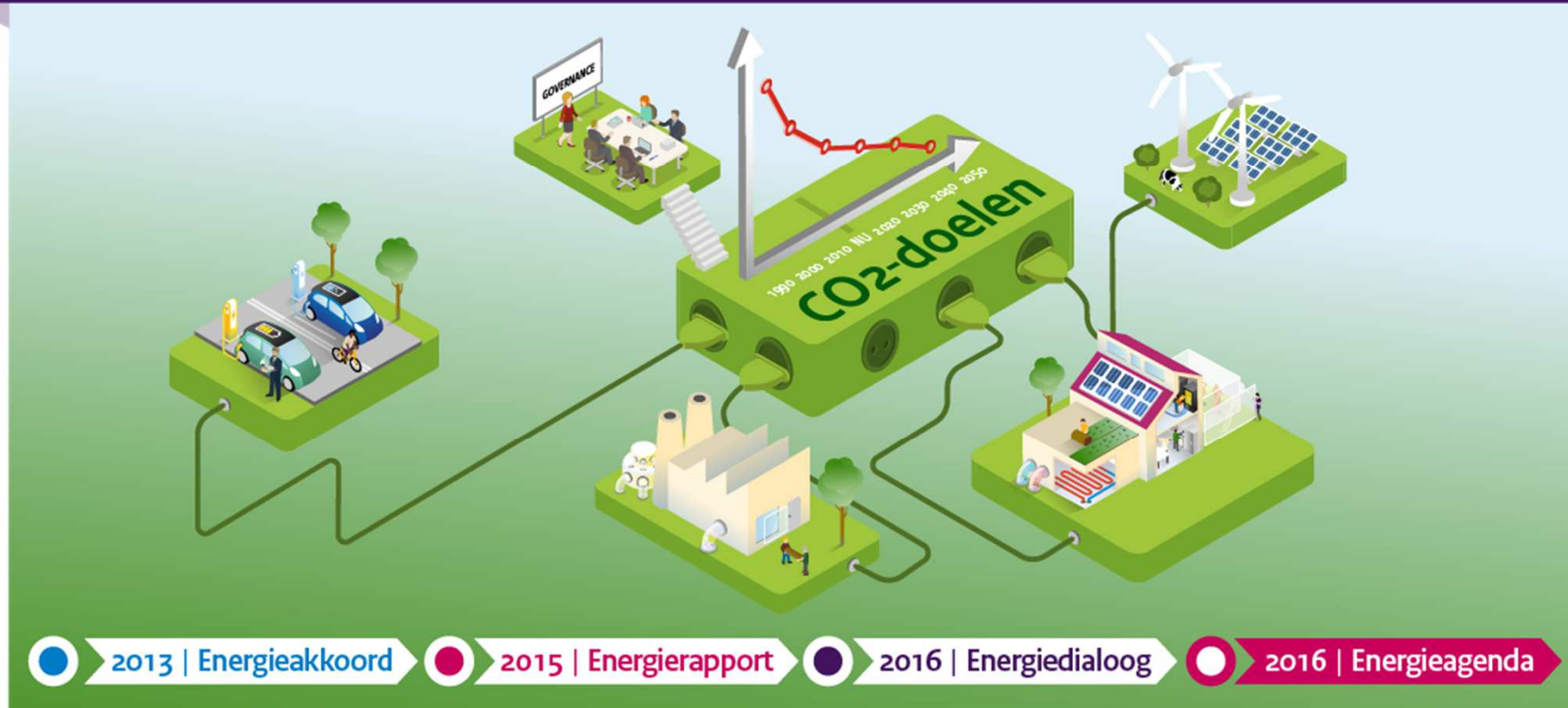

Overstappen naar een CO₂-arme economie

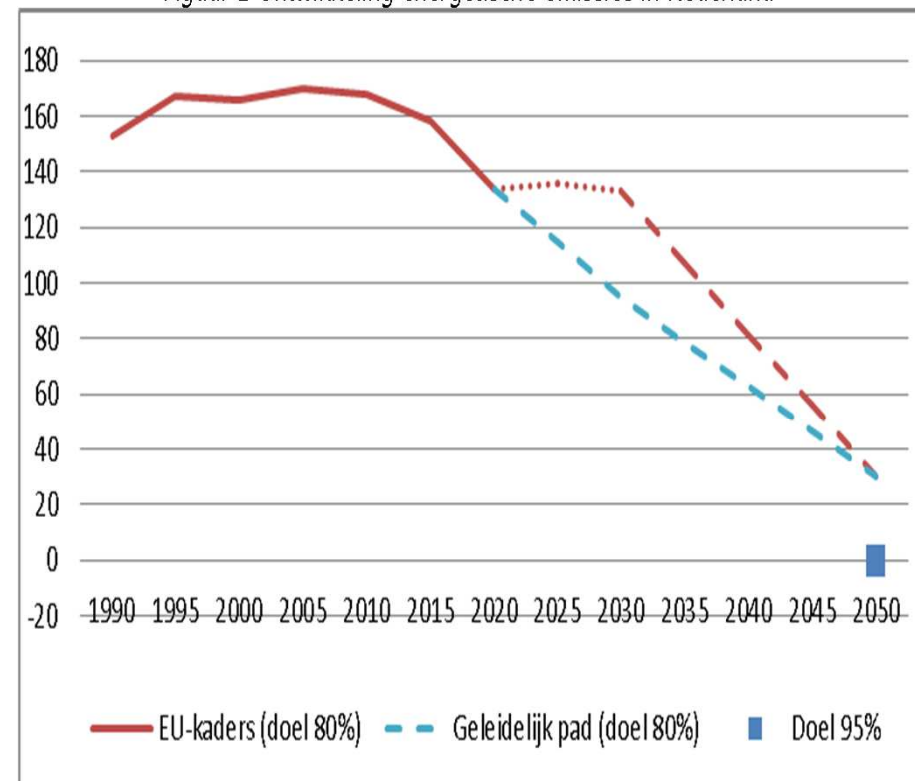
Tjalling de Vries
t.devries1@minez.nl

Energieagenda 2016

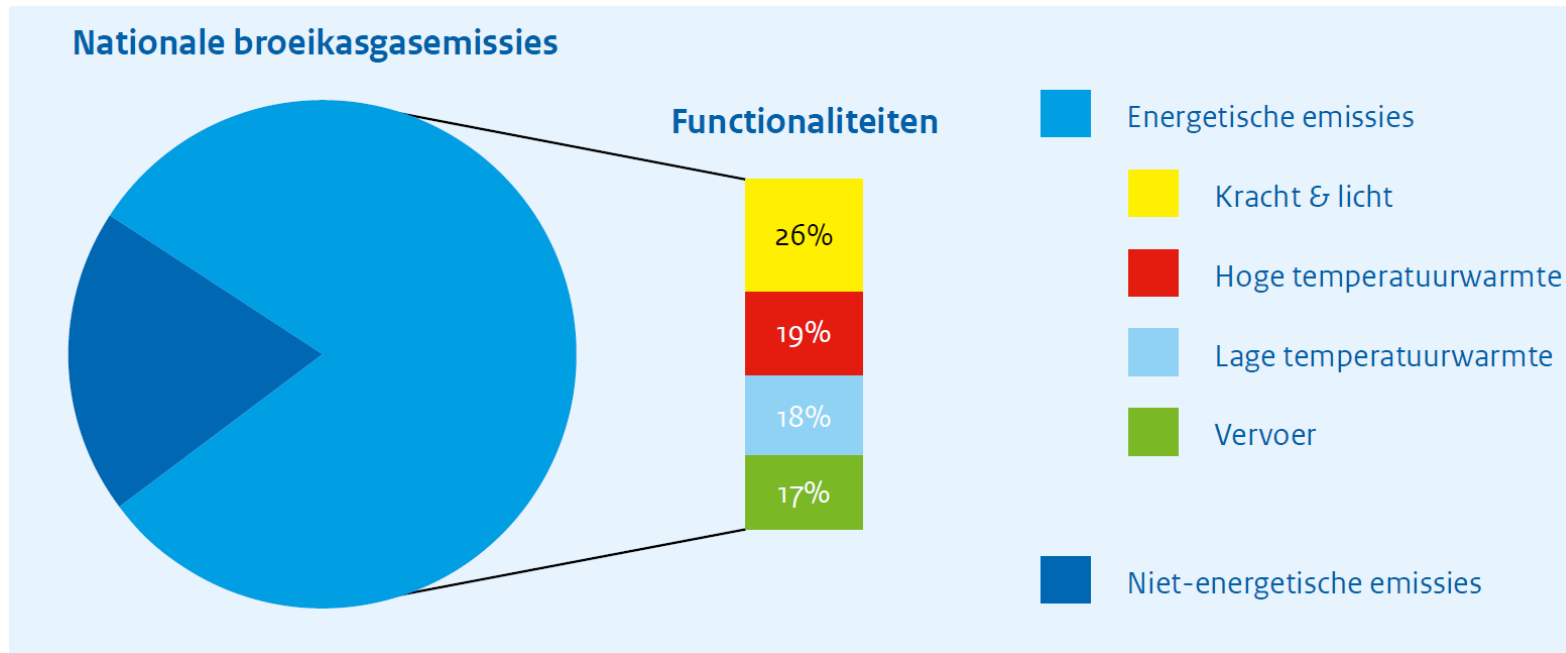
- Klimaatakkoord Parijs: forse reductie van broeikasgassen
- Grote investeringen burgers, bedrijven en overheden nodig
- Helder lange termijnperspectief
- Hernieuwbare energie en energiebesparing belangrijk
- Maar kern is: reductie van CO₂
- Versterken Europese kaders, ETS
- Belang van geleidelijke, dus tijdige transitie in Nederland
- Kansen voor de Nederlandse economie

Figuur 1 Ontwikkeling energetische emissies in Nederland

Transitiepaden per functionaliteit

Transitiepaden richting 2030 en 2050
1 januari 2018 een Energie- en Klimaatplan

Hoge temperatuur warmte

- Er is perspectief voor de industrie, als deze koolstofarm produceert
- Stimulerende en verplichtende maatregelen:
 - CO₂-uitstoot voorkomen: besparen waar mogelijk in productieprocessen
 - Hergebruik van reststromen, bijv. restwarmte in warmtenetten
 - CCS en CCU waar mogelijk

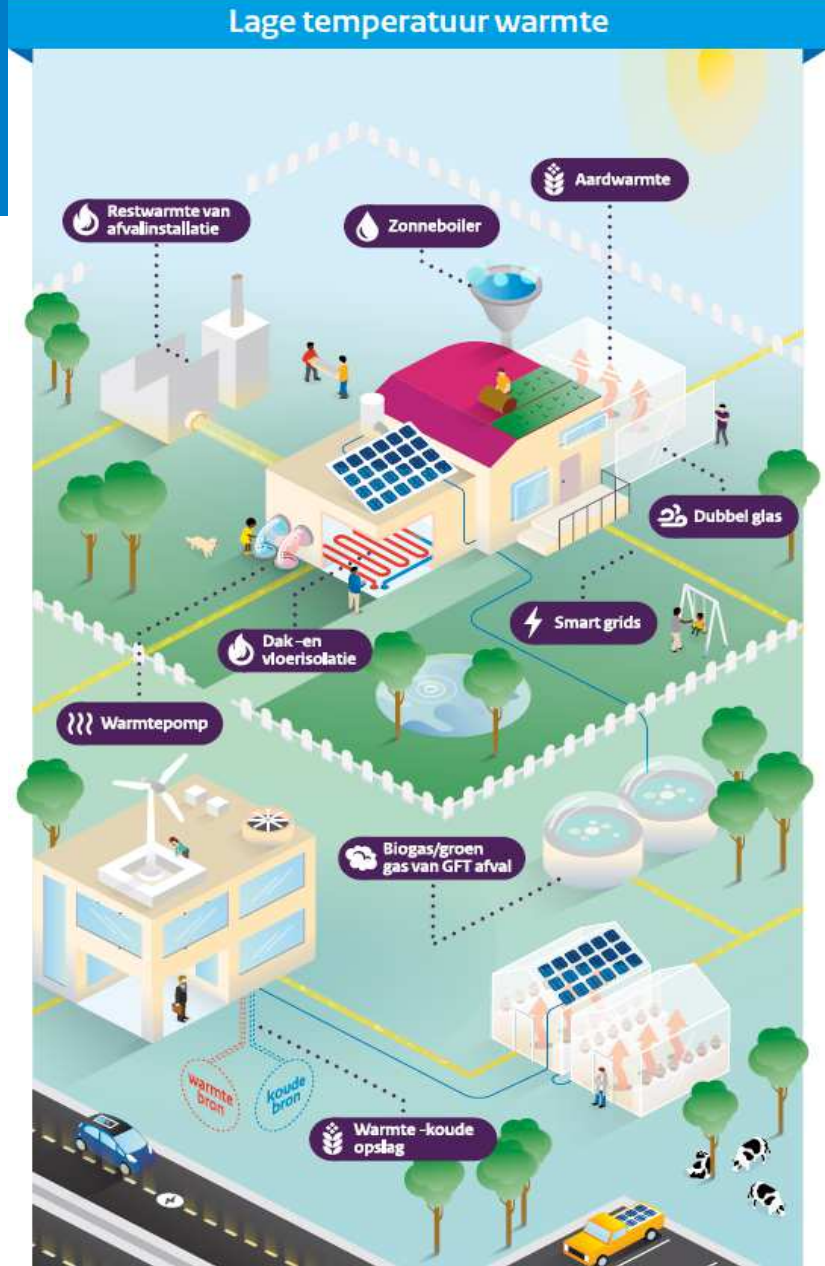

Ministerie van Economische Zaken, januari 2016

Lage temperatuur warmte

- Vergaande reductie warmtevraag:
 - Verplichten: minimum label
 - Stimuleren: subsidie, leningen
- Gebruik aardgas sterk verminderen:
 - Geen gas bij nieuwbouw
 - Aansluitrecht op energie-infra i.p.v. aansluitplicht op gas
 - Lokale planning door gemeenten en netbeheerders
 - Regulering grootschalige warmte-netten (meer gelijk aan e en g)

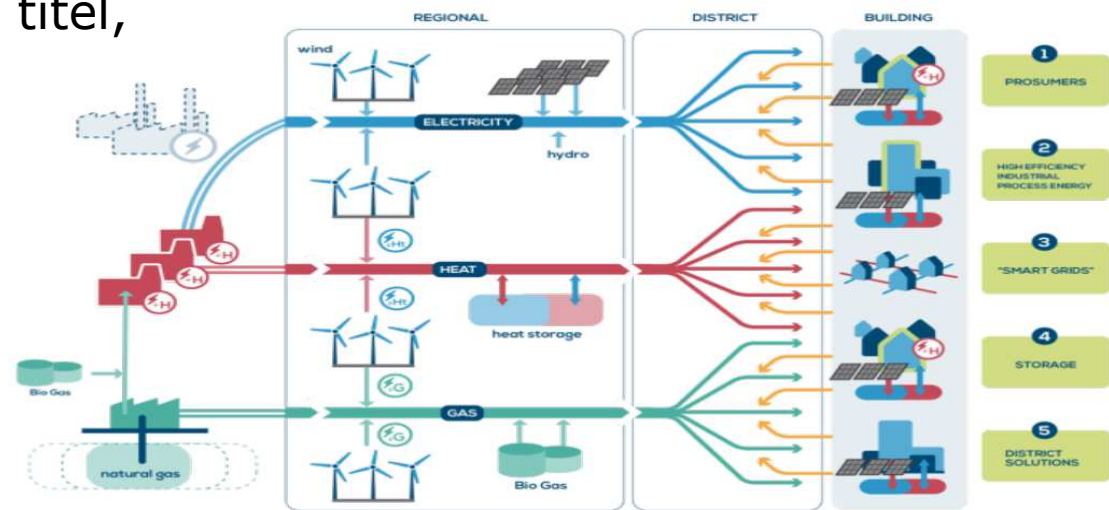

Warmtetafel, politiek bestuurlijk overleg

3 bewindspersonen, 15 bestuurders:

- Creëren van betere voorwaarden voor warmte, naast gas en elektriciteit, in ons energiesysteem
- Warmteprojecten versneld tot uitvoering brengen, waar dit het beste alternatief biedt voor warmte middels aardgas
- Deelname op persoonlijke titel, tevens aanspreekpunt
- Momentum creëren en tempo bedingen

Warmtetafel, deelnemers

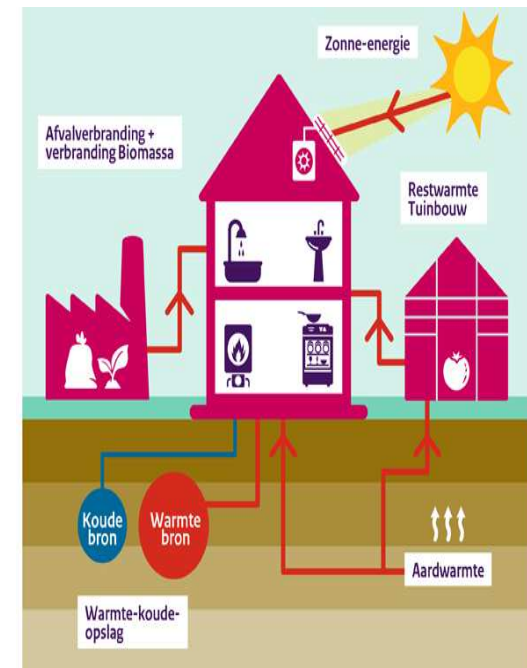
Dhr. Henk Kamp, Minister van Economische Zaken
Dhr. Stef Blok, Minister van Wonen en Rijksdienst
Mw. Sharon Dijksma, Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu
Dhr. Jan Jacob van Dijk, Gedeputeerde provincie Gelderland
Dhr. Han Weber, Gedeputeerde provincie Zuid-Holland, IPO
Dhr. Abdeluheh Choho, Wethouder gemeente Amsterdam
Dhr. Paulus Jansen, Wethouder gemeente Utrecht
Dhr. Stephan Brandligt, Wethouder gemeente Delft, VNG
Dhr. Roelof Bleeker, Dijkgraaf van Waterschap Rivierenland, UvW
Dhr. Allard Castelein, CEO Havenbedrijf Rotterdam
Dhr. Han Fennema, CEO Gasunie
Dhr. Loek Sibbing, CEO Nederlandse investeringsinstelling NLII
Dhr. Willem de Jonge, Sr. Director Supply Heineken NL
Dhr. Alexander van Ofwegen, Directeur Nuon Warmte
Dhr. Wim Hazeu Directeur, Wonen Limburg in Roermond, Aedes
Dhr. Ronald Paping, Directeur Woonbond
Dhr. Teun Bokhoven, Vz. NVDE
Dhr. Nico van Ruiten, Vz. LTO Noord Glaskracht

Warmtetafel, opzet en organisatie

4 werkgroepen, met sponsors en trekkers:

1. Integrale afweging van warmte-opties
2. Aantrekkelijkheid collectieve warmtelevering
3. Een sluitende business case warmteprojecten
4. Transitie naar open warmtenetten

- Verduurzaming warmte (versnellingstafels Energieakkoord)
- Green deal Gasvrije wijken: februari 2017
- Vierde Warmtetafel: juni 2017